

GOOGLE CLASSROOM PLATFORMASINING TA'LIM JARAYONIDAGI O'RNI VA AHAMIYATI

Osiyo xalqaro Universtiteti

Sa'dullayeva Dildora O'ktamboy qizi

Annotatsiya: Zamonaviy ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalarning o'rni kundan-kunga ortib bormoqda. Har bir ta'lim tizimi uchun samarali, qulay va innovatsion yechimlarni tatbiq etish nafaqat ehtiyoj, balki zaruriyatga aylangan bir paytda, onlayn va aralash o'qitish usullarini samarali amalga oshirish uchun Google Classroom platformasi keng imkoniyatlar yaratadi. Ushbu platforma ta'lim jarayonini boshqarish, o'quvchilar va o'qituvchilar o'rtasida samarali aloqa o'rnatish, bilimlarni tizimli ravishda yetkazish, o'quv jarayonini samarali tashkil etish hamda uning monitoringini amalga oshirishda o'zining muhim o'rni va ahamiyati bilan ajralib turadi.

Kalit so'zlar: ta'lim, raqamli texnologiya, onlayn dars, o'qituvchi, o'quvchi, topshiriq, baholash, platforma, muloqot, innovatsiya.

Google Classroom platformasi o'qituvchilar uchun dars materiallarini oddiy va qulay tarzda joylashtirish, ularga tezkorlik bilan o'zgartirish yoki qo'shimcha ma'lumotlar kiritish, o'quvchilar bilan bevosita hamkorlikda ishlash va barcha topshiriqlarning ijrosini onlayn tarzda kuzatib borish imkonini beradi. Bu usul, bir tomondan, dars jarayonini soddalashtirib, muammoli va ortiqcha qog'ozbozlikni kamaytirsam, boshqa tomondan esa, har bir o'quvchining bilim darajasi va o'zlashtirish jarayonini tahlil qilishda o'qituvchiga katta yordam beradi. Onlayn platforma orqali taqdim etilayotgan test savollari, mustaqil ishlar, turli interaktiv mashg'ulotlar va boshqa topshiriqlarning barchasi o'quvchi faoliyatini izchil va adolatli baholash, bilimlarning to'g'ri o'zlashtirilishini ta'minlashga xizmat qiladi. Google Classroom platformasining eng muhim xususiyatlaridan biri bu, darslarni

masofaviy tashkil etish imkoniyatidir. Ushbu platformadan foydalangan holda, o'quvchilar geografik va vaqt jihatdan bir biridan uzoqda bo'lsa ham, darslarda ishtirok etishlari, topshiriqlarni o'zlariga qulay vaqtda bajarishlari hamda o'qituvchi bilan doimiy muloqotda bo'lishlari mumkin. Bu esa, zamonaviy sharoitlarda, ayniqsa, global pandemiyalar, tabiiy ofatlar, boshqa favqulodda holatlar yuzaga kelgan paytda o'qitish jarayoni uzluksizligini saqlab qolish uchun muhim ahamiyat kasb etadi. Bunda darslarni video yoki audio ko'rinishlarda yozib olish, tafsilotlarni qoldirish va zarur hollarda qayta-qayta ko'rib chiqish imkoniyati mavjud [1].

Ta'lim sifatini oshirishda individual yondashuv, har bir talabaga bo'lgan e'tibor ham juda muhim sanaladi. Google Classroom bu borada o'qituvchiga har bir o'quvchining mustaqil faoliyati, darslarga tayyorgarligi, bajarilgan topshiriqlari va erishilgan natijalarini muntazam kuzatib borish imkoniyatini beradi. Mazkur platformada har bir o'quvchi o'zining shaxsiy hisobi orqali o'qituvchi tayyorlagan materiallarni mustaqil o'rganishi, topshiriqlar yechimini bajarishi, elektron formatda javobini yuborishi va berilgan bahoni kuzatib borishi mumkin. O'quvchilarning bilim darajasini baholashda shaffoflik va adolatli yondashuv yuzaga chiqadi. Bundan tashqari, Google Classroom platformasining jamoaviy loyihalar va guruhli ishlarda qulayligi, har bir o'quvchini faol ishtirokka jalb etish imkoniyati va hamkorlikni samarali tashkil etishi ham alohida ta'kidlanishi lozim. Har qanday zamonaviy kasblar tanlovida guruhda ishlash, fikr almashish, muhokama va hamkorlikda muammolarni hal etish ko'nikmalari asosiy o'rin tutadi. Shu sababli, ta'lim jarayonida onlayn guruh ishlari, birgalikdagi loyihalar va vazifalar bajarilishini tashkil etishda Google Classroom platformasi keng imkoniyatlar yaratadi. Platforma doirasida o'qituvchi tomonidan umumiy yoki kichik guruhlar uchun alohida topshiriqlarni taqdim qilish, ularga baho qo'yish, qisqa yoki batafsil sharhlar berish, o'quvchilar o'rtasida muloqotni rag'batlantirish orqali o'quv jarayonini real vaqtda boshqarish mumkin. Platformaning interfeysi ham oddiy, qulay va barcha yoshdagi foydalanuvchilar uchun tushunarli tarzda ishlab chiqilgan.

Bu orqali o'qituvchi yoki o'quvchilar ilgari bunday raqamli vositalardan foydalanmagan bo'lsa ham, qisqa vaqt ichida o'zlashtira oladilar. Har qanday o'quv muassasasi uchun texnologik innovatsiyalarni joriy etishda texnik murakkabliklarning minimallashtirilishi, yangi vositalardan umumiy foydalanish imkoniyatining kengayishi muhim omil hisoblanadi. Google Classroom yordamida bu masalalar o'z yechimini topadi [2].

Google Classroom platformasining yana bir ustun jihati, barcha ta'lim jarayonini bir joyda boshqarish va nazorat qilish imkoniyatidir. Dars jadvali, reja va taqvim, ma'lumot va materiallar, topshiriqlar, baholar, fikrlar va ko'rsatmalar bittagina raqamli platforma orqali boshqariladi. Bunda darslarni ajratish, aniq muddatni belgilash, eslatmalar va tavsiyalar berish kabi jarayonlar optimallashtiriladi. O'qituvchi har bir o'quvchi faoliyati, darsga qatnashish, topshiriqlarni bajarish samaradorligini tez va bosqichma-bosqich nazorat qilishi mumkin. Barcha jarayonlar haqidagi statistik ma'lumotlarni ko'rish, tahlil qilish va zarur hollarda o'quv rejasini yangilash, moslashtirish imkoniyati ham mavjud. Platforma yordamida o'quvchi va o'qituvchi o'rtasida muntazam muloqot va tezkor axborot almashinuvi yo'lga qo'yiladi. Har bir topshiriq bo'yicha savollar berish, sharhlar yozish, onlayn tahlil va maslahatlarni qisqa vaqt ichida olish mumkin. Shu orqali o'quv ehtiyojlarini aniqlash, o'quvchini qo'llab-quvvatlash va ularni rag'batlantirish osonlashadi. O'zaro aloqa sifatining oshishi, har bir o'quvchi uchun individual yondashuvni shakllantiradi, doimiy muloqot orqali bilim saviyasi oshib boradi. Raqamli axborot va onlayn resurslarni ko'paytirish, o'quv materiallarini zamonaviy talablar va me'yorlar asosida yangilab borish bugungi kunda ta'limga qo'yilayotgan asosiy vazifalardan biridir. Google Classroom platformasi ushbu jarayonni maksimal darajada soddalashtiradi. O'qituvchilar o'z fanlariga oid yangi dars materiallarini tez va qulay joylashtirishlari, yangilanishlarni barcha o'quvchilarga tezda yetkazishlari, zamonaviy ta'lim resurslari, elektron darsliklar, videoma'ruzalar, testlar, interaktiv savol-javoblardan foydalanishlari ancha

osonlashadi. Bu jarayonlar o'quv muhitining doimiy rivojlanib borishiga va har bir foydalanuvchi uchun eng dolzarb bilimlarning yetkazilishiga olib keladi. Shu bilan birga, Google Classroom orqali bilimlarni sinash, baholash va natijalarni tahlil qilish mexanizmlari ham juda qulay va takomillashgan. Onlayn testlar, mustaqil ishlar, oy davomida yoki semestr mobaynida olingan baholar, har bir topshiriq uchun avtomatik yakunlarni ko'rsatish, o'quvchining yutuqlari va qiyinchiliklarini aniqlash, reytinglar shakllantirish, o'zlashtirish darajasi bo'yicha yakuniy tahlillar qilish mumkin. Mazkur imkoniyatlar natijasida, o'qituvchi va o'quvchi o'z faoliyati natijalarini doimiy kuzatib borishi, bilimlar bilan ishlashda ko'proq mustaqillikka ega bo'lishi, tashqi muhitning turli ta'sirlaridan mustahkam himoyalangan holda rivojlanishi ta'minlanadi [3].

Google Classroom platformasining yana bir muhim jihati shundaki, ta'limni moslashuvchan va har tomonlama qulay qilish imkoniyati yuzaga keladi. O'qituvchi yangi tartib va jadval asosida, ilgari ishlab chiqilgan yoki hozirgi vaqtda joriy qilinayotgan metodik tavsiyalarni yaratish, tahrirlash va izchil amalga oshirish, har bir dars uchun alohida vazifalar, diagnostik testlar, interaktiv topshiriqlar, o'zaro baholash va ko'mak jarayonlarini boshqarishi mumkin. Buning natijasida, zamonbop pedagogik texnologiyalar platformaga integratsiya qilinadi, yangi yondashuvlar tez va samarali ommalashadi, o'quv jarayonining sifat ko'rsatkichlari uzluksiz o'sib boradi. Platformani joriy etish ta'lim muassasalarida boshqaruv tizimining optimallashtirilishiga, barcha ma'lumotlarning markazlashgan holda saqlanishiga, elektron hujjatlar aylanishi va rasmiy yozishmalar, hisobotlar va statistik ma'lumotlarni tez va izchil tayyorlashga yordam beradi. Barcha foydalanuvchilar–o'quvchilar, o'qituvchilar, ma'muriyat–platformaning yagona ekotizimida ishlaydi. Bunday qurilish axborot almashinuvining tezligi, ishonchliligi va aniqligini ta'minlaydi. Google Classroom platformasi ta'lim muassasalarida raqamli madaniyat, axborot xavfsizligi, zamonaviy kommunikatsiya va boshqaruv ko'nikmalarini shakllantirishda ham muhim ahamiyatga ega. O'quvchilar va

o'qituvchilar uchun onlayn muhitda ishlash, raqamli vositalardan to'g'ri foydalanish, axborot manbalarini izchil va samarali tahlil qilish, ma'lumotlar bilan ishlash madaniyatini oshirish jarayonlari osonlashadi. Shuningdek, platforma foydalanuvchilarining shaxsiy ma'lumotlari himoyasi, texnik xavfsizlik protokollariga rioya qilish, axborotlarning ishonchli va maxfiy saqlanishi kafolatlanadi [4].

Google Classroom yordamida inson resurslari bilan ishlash, ta'lim sifatini oshirish, pedagogik jarayonlarni avtomatlashtirish, innovatsion dasturlarni tezkor joriy etish va zamonaviy texnologiyalarning ilg'or yechimlaridan samarali foydalanish imkoniyati kengayadi. Ta'lim muassasalarida o'quvchilarning individual va guruhli rivojlanishi, bilimlarni kengaytirish, faoliyat sohasini diversifikatsiya qilishga keng imkoniyatlar ochiladi. Har bir foydalanuvchi, o'z ehtiyojlari va imkoniyatlari asosida bilimlarni o'zlashtirish, kreativ fikrlash, tanqidiy yondashuv va muammolarni mustaqil yechish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Ta'lim tizimi islohotlari va ilg'or tajribalarni joriy etishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, jumladan, Google Classroom platformasidan foydalanish zamon talabiga aylanmoqda. Bu o'z navbatida, barkamol avlodni tarbiyalash, zamonaviy, raqobatbardosh va bilimli yoshlarni tayyorlashda dolzarb ahamiyat kasb etadi. Elektron platformadan foydalanish natijasida, darslar sifati oshadi, ta'lim jarayoniga barcha qatlam vakillari jalb etiladi, yuzaga kelayotgan yangi bilim va texnologiyalarni tezkor o'zlashtirish imkoniyati paydo bo'ladi. Barcha yuqoridagi omillarni tahlil qilib, aytish mumkinki, Google Classroom platformasi zamonaviy ta'lim jarayonining ajralmas, muhim va manfaaatli qismlaridan biri hisoblanadi. Platforma yordamida darslarni tashkil qilish va boshqarish, o'quvchi va o'qituvchi o'rtasidagi samarali muloqot, topshiriqlarni yakuniy natijalarga yetkazish, bilimlarni baholash va monitoring qilish, statistik tahlillar hamda rivojlantirish dasturlarini samarali va zamon talablariga mos tarzda boshqarish imkoniyati to'liq ta'minlanmoqda [5].

Xulosa:

Google Classroom platformasining ta'lim jarayonidagi o'rni va ahamiyati shundaki, u zamonaviy darslarni sifatli va samarali tashkil etish, o'quvchilarga erkin va mustaqil o'rganish imkonini yaratish, o'qituvchilarning faoliyatini optimallashtirish va samaradorligini oshirish, intellektual salohiyat va innovatsion yondashuvlarni rivojlantirish uchun barcha zaruriy imkoniyatlarni taqdim etadi. Platformadan foydalanish orqali ta'lim muassasalari zamon bilan hamqadam, talaba va o'qituvchilar esa tayyorlangan va raqobatbardosh xalqaro standartlarga mos bilim va malakalarga ega bo'ladilar. Google Classroom bugungi raqamli zamonning muhim vositalaridan biri bo'lib, uning ta'lim jarayonidagi ahamiyati ortib borayotgan sharoitda, har bir pedagog va o'quvchi uchun eng qadrlik elektron hamrohga aylangan.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdukarimov, A. (2018). "Raqamli ta'lim resurslari va ularni dasturlashtirish asoslari". O'zbekiston pedagogika jurnali, 6(2), 55-62.
2. Abduvalieva, M. (2019). "Google Classroom platformasi orqali masofaviy ta'limni takomillashtirish". Innovatsion pedagogika, 3(4), 98-104.
3. Akromova, D. (2020). "Oliy ta'limda raqamli texnologiyalarning o'rni". Zamonaviy ta'lim, 1(3), 112-118.
4. Ergashev, N. (2017). "Masofaviy ta'limni tashkil etishda Google Classroom imkoniyatlari". Ta'limda ilg'or texnologiyalar, 4(1), 27-33.
5. Ismoilova, D. (2021). "Google Classroom: Ta'lim jarayonida yangi imkoniyatlar". Muallim va zamon, 2(5), 74-80.
6. Karimova, S. (2020). "O'qituvchilar uchun Google Classroom'dan foydalanish usullari". Pedagogik innovatsiyalar, 5(2), 61-68.
7. Odilova, N. (2019). "Axborot texnologiyalarining ta'lim sifati rivojiga ta'siri". Ilm va taraqqiyot, 7(3), 38-45.